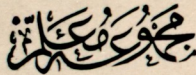

برنجی ۱ غروشدہ در.

برنجی ۱ غروشدہ در.

مرکزی ابو السعود جادہ سندہ ۱۸ نومرولو دکا ندر.
کوندربلک اوراق معن نامنه اوراہ کوندربلدر.
پوسنه اجربی ویرلامش مکاتب قبول اولتاز.

استانبول ایچون آیونہ یازماز. یوزاز ایچی داخل اولدینی
حالدہ خارج ایچون بر سنلک آیونہ بدلی. — پوسنه
اجریلہ برابر — یازم عثمانی یواسیدر.

فی ۱۸ محرم سنه ۱۳۰۶

(معارف نظارتک رخصتیہ ہفتہ در دفعہ نشر اولتور)

فی ۱۴ ایلول سنه ۱۳۰۴

اخلاق

انسان عبوب نفسنه نصل مطلع اولور؟ [۱]

حضرت باری برقولی حقندہ خیر ارادہ ایدرسہ آکا عبوب
نفسی کورہجک بصیرت احسان بیوردر. بصیرت نافذ اولغہ
عبوبدن اوقدر قورقلاز. عبوب تشخیص ایدلغہ نداویسی ممکن
اولور. حال بوکہ اکثر ناس کندی عیبرنی یئزلر. بشقمسک
کوزندہ کی چونی کوردرلده کندی کوزلرندہ کی مرتبی کورمزدر...
عبوب نفسنه مطلع اولق ایستیلر ایچون درت یول کوستریلہ
بیایر:

طریق اول — عبوب نفسی کوردر. خفایای آقانی بیایر بر
مرشد کاملک مجلسنه ملازمتلہ واقع اولہجق مجاہداتندہ آدن
صدور ایدہجک اشاراتہ اتباع ایتکدر. بو صورت مرید ایلہ
شیخ، تلمذ ایلہ استادک حالیدر. شو زماندہ اولیلہ مرشد یک
نادر بولور. [۲]

طریق ثانی — صادق، بصیر، متدین بر دوست بولوب —
احوالی دائماً نظر دقتدن یکجہرہ رک اخلاقندن خوش کورمہجکلربی
پسائی اخطار ایتک اوزرہ — آتی نفسی ایچون نکہان نصب
ایتکدر.

اکابر امت بو بولده حرکت ایدرلدری. حضرت عمر (رضی
الله تعالی عنہ) «بکا عیلمی اخطار ایدنلر رحمت آلیہیہ مظهر
اولسونلر! بیوردری. جناب سلمان فارسی بہ «بندہ نہ کی عیبر
کوربیورسین؟» دیہ سوراردی. بردقہ سلمان یانہ گلش ایدی.
«بکا دائر سنجہ خوش کوریلہجک نلر خبر آلدک؟» سؤالی ایراد
ایلدی. سلمان تأدیاً عفو طلبندہ بولندی. فاروق اصرار ایتدی.
سلمان دیدی کہ: «ایشتدکم کورہ برمائدہ ایدی دلوقاق بولندر بیور-
مشین. بردہ ایکی لباسک وارایش. برنجی کچہ. دیگرکی کوندوز کیور-
مشین. بولک اوزربہ فاروق «بولنردن بشقہ رشی طویدکی؟» دیہ
صوردی. سلمان «خیر» جوابی آلتجہ «بن آلتری بولنہ قویدم.»
بیوردری.

خلیفہ مشارالہ — جلالت قدرینہ، علو منصبہ دیہجک اولدینی
حالدہ — جناب حذیفہ دیخی «سن صاحب سر رسول المہسین،

[۱] «احیاء علوم» دن خلاصہ.

[۲] امام غزالی (۵۰۵) دہ ارتحال ایتکدر.

منافقتک احوالی تمامیلہ بیایرسین، بندہ آثار نفاقندن بر شی
کوربیورمیسین؟» دیہ سؤال بیوردری.

عقلی اوفر، مستدی بالاتر اولان ذوات نفسہ قطعاً اعتماد
ایتزلر. بلکہ آتی دائماً اہام ایتکہ چالیشیرلر.

شو قدر وارکہ بویلہ دوست دخی یک نادر بولنور. اصدقا
ایچندہ ترک مدانہ ایلہ اخبار عیب ایدہجک ویا ترک حسدیلہ
اخباردہ مقدارواجی مجاوز ایتجہجک آدم اندردر. بولنلک آرسندہ
حقیقتدہ عیب اولیان شیشہ عیب نظریلہ باقار حسود ویا غرضکار
اولقندن. یاخود فی الحقیقہ عیب اولان شیئی صاحبندن اخفا
ایدر مدانہ بولقندن خالی قالان ہان بولنہ ماز.

ایشتہ (داود طائی) بونک ایچون اختیار عزت ایتش ایدی.
کندیسنہ «نیچون خلق ایلہ احتیلاط ایتبیورسین؟» دیدیلر.
«عیلمی بندن کیزلکہ چالیشان بر طاقم اشخاص ایلہ نہ یایم؟»
دیدی.

اعظم دین بشقہلرینک تدبیلہ کندی عیبرنہ مطلع اولق
آرزوسندہ بولنورلدری. بزم کی آدمارایسہ کندیلرینہ نصیحت،
ارائہ عیوبہ ہمت ایدن ذواتہ ہر کسدن زیادہ بغض ایدرلر!
بو حال ضعف ایمانہ دال اولیلہ بیایر.

اخلاق سیئہ انسانی صوقان سیلانلرہ، عقربلرہ بکزر.
برسی کلوب دہ بزم ٹویمزک آلتندہ بر عقرب بولندینی خبر
ویرسہ آنک متنادی اولورز، سوینیزر، درحال عقربک ازالہ
سنہ تثبیت ایدرز. حال بوکہ عقربک ضرری آنجق بدنہ
عائددر، وجی بر ویا بر قاج کون دوام ایدہ بیایر. اخلاق سیئہک
تأثیری ایسہ طوغریدن راجع قلبہ راجع اولدینندن غذا-
بنک موتدن صکرہ دخی الی الاید ویا نیچہ بیک سنہ دوام
ایتسندن قورقیلور.

حال بویلہ ایکن نیرہ عیلمی اخطار ایدندن نمون او-
لورز، ندہ آنلرک ازالہ سنہ سی ایدرز. بلکہ ناحیہ «سن دہ
شویلہ بویلہ یایورسین!» دیہرک مقابلہ بالثلثہ قاتلشیرز. حقندہ
پیدا اولان عداوتن بزی آنک نصیحتندن ایدہ جکمز استفادہ دن
منع ایدر.

طریق ثالث — عبوب نفسی السنہ اعدادن ایشیدہرک
مستفید اولقندر. انسانک، عیوبی ذکر ایلہ اشتغال ایدن اصدقا-
سندن ایدہجکی استفادہ مدانہ طریقہلہ مناسندہ بولنان اصدقا-

§ مشارالیه فاتحک پرورده عنایتی وشاکر معرفتی اولهرق ...
(کذا)

مثلاً «تحصیل فنونه اهتمام ودرساره دوام ایدیور» دنیله.
چک اولسه تناسبه رعایت ایدلماش اولور. «درساره دوام»
«تحصیل فنونه اقدام» دن مقدم تصور اولغی ایجاب ایده چکندن
تناسبه رعایت ایدلماش اولغی ایچون عبارته «درساره دوام»
و«تحصیل فنونه اقدام ایدیور» شکله قولسی لازم کایر.

حصول تناسب ایچون «ادنادن اعلایه ترقی» خصوصی ده
کوزده دلیلر. بعضی مواضعده کلات عباراتک اضعی تقدیم، اقواسی
تاخیر ایدلک ایجاب ایدر. مثلاً برزاتک مدخده «عالم ایدی،
محرر ایدی» دنیلر. «محرر ایدی، عالم ایدی» دنیلر. اکرم
بکک نجیب پاشا مرثیه سندهکی:

(تعیشی متناسبی قدر وثنای ایه)

(حقیقه شومک اعظم کباری ایدی)

ییتی بوبابده برمثال عد اوله بیلیر.

ایسترسه کر بوراده (باقی) نک سلطان سلیمان قانونی مرثیه
مشهور سندهکی:

(حقا که زیب وزینت اقبال وجاه ایدی)

(شاه سکندر افسر ودارا سپاه ایدی)

ییتی دخی درخاطر ایده بیلیر سکر.

(ذاتی) نک، عدیلانی کوچ بوله بیله جکمز شو مصراع بر-
جسته سنی ده اونوتیم:

(صحتم، عمرم، حیات جاودامسین بنم)

برده عزت ملائک:

(قدرله مکر بنجولشمک ایش)

(دمیر پهلوانه کولشمک ایش)

ییتنه باقسه کر بالعکس اعلادن ادنایه تنزل ایدلایکی کور سکر.
«حو و بریشان ایدلای» قیلندن اولان تعبیراتک استعمالی
تناسب کوزده لماندن ایرای کایر. البته «حو ایتک» «بریشان
ایتک» دن اقوادر. بریشک حو ایدلایکی خبر ورلدکدن صکره
بریشان ایدلایکی ده سولیکه نه احتیاج قالیر؟

«جمع و ترتیب اولندی» کبی عبارلر - «جمع» «ترتیب» دن
مقدم اوله جانی جهته - بوقیلان دکادر. بالعکس «ترتیب و جمع
اولندی» دنیلیرسه او زمان عدم تناسب رونما اوله بیلیر.

«سیرت و صورت - شیخوخت و شباب - آخر و اول -
باطن و ظاهر» دنیلوب بالعکس «صورت و سیرت - شباب
و شیخوخت - اول و آخر - ظاهر و باطن» دنیلی تناسبه
رعایت اولنمسنندیر. مثلاً «ازل وابد» «دنیا و عقی» دیک وار
ایک «ابد وازل» «عقی و دنیا» دیمکده صفا بو قدر. مع مافیه:

سندن ایده چکی استفاددن زیاده در. نه فائده سی وارکه انسان
دشمنک سوزنی حسده حمل ایده رک آتی تکذیب ایتکله
مجبولدر. مع مافیه اصحاب بصیرت دشمنلرینک اقوالندن دائماً
مستفید اولورلر، چونکه انسانک مساویسی البته دشمنک لسانه
دوشر.

طریق رابع - خالق ایه اختلاط ایده رک آنارده کوره -
چکی احوال مذمومه فی نفسنه عرض ایه نفسنده موجود
اولانلری ازاله به جالشقدر.

مؤنلر یکدیگرک آینه سی اولدقلرندن بری عیوب نفسی
دیگرنده کوره بیلیر. طباعک اتباع هوی خصوصنده مقارب
اولدغی، افراندن برینک متصف اولدغی شیدن دیگرینک بالکلیه
منفک اوله میه جفی دوشونور، هر یکده مذموم برحال کورسه
نفسی آدن تله پیره سی ایدر. خالق بربرلنده کوروب
بکشدکاری کلاری ترک ایتسه لر مؤدبدن مستغنی اولورلردی.
بیوکلردن برینه «سی کیم تادیب ایتدی؟» دیشلر. «کیسه
تادیب ایتدی. جاهلرک جهانی کوردم، آدن اجتناب ایتدم»
دیش.

بو اوج طریق مرشد کامل بوله میانلر ایچوندر. آتی بولان
کندیسی مبتل اولدغی مرشدن قورناره حق طیب حاذق بولمش
اوله چکندن ملازمتنده قصور ایتمایدر.

(انتهی)

مکتب سلطانی درس لرندن:

— ۲۱ —

§ پاشالینک دوشکونی آقلر کیر قیش کونی.

§ یاره ایستمه بندن بوز کبی صوغورم سندن.

§ فرق سیلاق کانی اولورمی یانی؟

مثالرنده ایسه (قیش کونی) (بندن) (سندن) تعبیرلریله (یانی)
اسمی سمعه رعایت تاخیر اولنمشدر.

تقدیم و تأخیرده دقت اوله نجق شیردن بری ده (تناسب) در.
تناسب (لفظی) (معنوی) نامرالیله ایکییه تقسیم اولور.

تناسب معنوی - کلات و عبارات حاوی اولدقلاری معانیکنک
اقتضای اوزره ترتیب ایدلکله محقق ایدر:

§ کمال شوق و اغذاب ایه پادشاهی آقشادیلر.

(کال بک)

§ استانبول و آناتولینک وقایعی برتقصیل حضور برینه عرض
اولندی.

§ تأسیس دولت و ترویج مدنیتسه چالیشانلر ایچون مطلق
الوجوب اولان قاعده حکمتدن بر زمان آیرلیدی. (کذا)